

ARKTISK INSTITUT / Ledelsesberetning 1994

Arktisk Institut har som en privat, selvejende institution til formål at være informationscenter om arktiske forhold med særlig henblik på Grønland, at virke for at fremme studiet af og udbrede kendskabet til arktiske egne og deres folk, samt at formidle forbindelsen mellem Danmark, Grønland og udlandet på alle områder, der har tilknytning til arktiske forhold. Arktisk Institut har bofællesskab med Dansk Polarcenter og arbejder i henhold til en samarbejdsaftale af 31.oktober 1991 sammen med dette.

Administrative forhold

Arktisk Institut har i 1994 været ledet af følgende bestyrelse:

Kæmner C.C.Resting-Jeppesen, formand
Geolog Minik Rosing, næstformand
Landsdommer Henning Brøndsted
Direktør John Jensen
Seniorgeolog Naja Mikkelsen
Landsstyremedlem Ove Rosing Olsen
Sekretariatsleder Helge Schultz-Lorentzen
Viceadmiral Sven Thostrup
Civilingeniør Jørgen Taagholt
Stabslæge Leif Vanggaard.

Bestyrelsen har holdt møder den 7. juni og 7. december 1994. Instituttets drift har været forestået af:

Grethe Knutzen

Hans Ebbesen, Frode Knudsen, Henriette Berg og Sonja Jakobsen.

Efter 17 år som leder af instituttets fotosamling har Hans Ebbesen pr. 31/12-1994 ønsket at trække sig tilbage. Fra samme dato har konserveringstekniker Henriette Berg, som har været beskæftiget med diverse opgaver for fotoafdelingen siden 1990, overtaget ledelsen af samlingen i DPC-regi.

Driften

Året 1994 har generelt været præget af arbejdet med samlingerne samt de tidligere planlagte projekter. Jævnt fordelt på året har arkivet besvaret henvendelser og forespørgsler fra ind- og udland i et omfang, som må betegnes som overkommeligt, og som på ingen måde har været en hems ko for det fortsatte arkivarbejde med registrering og revision.

Med hensyn til arkivarbejdet kan det nævnes, at det som en sidegevinst har ført til fundet af Jørgen Brønlands dagbogsoptegnelser fra Den Danske Litterære Ekspedition 1902-04. Eksistensen af disse notater har ikke hidtil været kendt, og en nærmere redegørelse for omstændighederne ved fundet vil fremkomme, når en oversættelse af teksten fra grønlandsk foreligger.

Arktisk Institut har erhvervet en fotografisk udgave af Iver Iversens dagbøger fra Alabama-ekspeditionen og har modtaget følgende gaver fra:

Kaj M. Brandt: En beretning om bygningen af stationen Danmarkshavn 1948-50, samt om driften de to første år, og Birgitte Preben-Andersen:

Fire udklipbøger vedrørende Jørgen Brønlund Mindeekspeditionen 1984.

Ifølge oplysninger fra Dansk Polarcenter er der fra Arktisk Instituts fotosamling leveret 342 billeder til diverse formål. Heraf kan bl.a. nævnes:

Museet i Christianshåb / Qasigiannuit har suppleret sin samling med 52 fotografier.

Museet i Narsaq har anvendt 12 fotografier til udstilling, og resultatet blev senere, at museet købte 50 stk. af billedet af den nedlagte boplads, idet de ældre på stedet havde været meget glade for netop dette billede. Danmarks Nationalleksikon har anvendt 4 billeder og Grønlands Fiskeriundersøgelser 8.

Som gave til Tasilaq i anledning af 100 års jubilæet i august md.1994 har Arktisk Institut brugt 15 billeder fra Rüdingers samling.

Derudover bestilte Ammassalik museum yderligere 8 til samme formål.

Dansk Polarcenter har fået leveret 17 fotografier, hvoraf 11 er anvendt i bogen: Nordøst-Grønland 1908-60, Fangstmandsperioden.

Takket være tilskud på:

50.000 fra Aage V. Jensens Fond

50.000 fra Kraemers Grønlandsfond

har arbejdet med affotografering og sikkerhedskopiering af Arktisk Instituts fotosamling kunnet fortsætte i samarbejde med Nationalmuseets bevaringsafdeling i Brede.

Arktisk Institut har med Jette Bang-fotosamlingen på 11.000 billeder som grundlag udvalgt, forstørret og indrammet 54 fotografier til en Jette Bang- udstilling. Udstillingen giver et bredt udsnit af Jette Bangs optagelser i Grønland fra 1936 til 1962 og er inddelt i følgende grupper:

1. Det grønlandske folk, typer og portrætter; 2. Fangst, jagt og kajaksejlad; 3. Konebådssejlad; 4. Fiskeri og erhverv; 5. Slædekørsel; 6. Landskaber.

Man stiler først og fremmest efter at vise den på estimerede kunstmuseer i Canada og U.S.A. (Alaska), men vil, inden udstillingen sendes til udlandet, vise den her i Danmark f.eks. i "Brandts Klædefabrik" i Odense, hvis leder Arktisk Institut har været i kontakt med. Man mangler endnu at få udarbejdet en dansk/engelsk brochure (katalog) samt skilte med tekst til billederne.

Arktisk Institut har til dækning af udgifterne med fremstilling af Jette Bang-udstillingen fået støtte fra følgende fonde:

Dansk-Grønlandsk Kulturfond kr. 5.000

Grønlands Hjemmestyres Kulturfond kr. 5.000

Aase og Jørgen Münters Fond kr. 15.000

Augustinus Fonden kr. 7.500

Da der endnu i november måned 1994 ikke var skabt klarhed om forholdene for den fremtidige drift og renovering af den del af "Jette Bangs fotosamling", der vedtægtsmæssigt administreres af AI, og da det fandtes påkrævet at få arbejdet med sikring af samlingen påbegyndt, blev der til bestyrelsesmødet den 7.december udarbejdet en indstilling vedrørende Jette Bangs fotosamling om at betragte samlingen som en del af Arktisk Instituts samlinger. Indstillingen blev enstemmigt tiltrådt, hvorefter Jette Bang-samlingens bestyrelse blev underrettet.

Fotoudstillingen "Grønlands Østkyst gennem 100 år" har været udlånt til Grønlands Filateli, som deltog i frimærkeudstillingen i Forum efteråret 1994

Til gennemførelsen af udarbejdelsen af

"En historisk fremstilling af "Danmark-Ekspeditionen 1906-08"

... især med henblik på afdækning af ekspeditionens betydning for de nationale, politiske og økonomiske forhold - er der fra Villum Kann Ramussen Fonden ydet en bevilling på 350.000 kr. En betingelse for bevillingen er, at færdiggørelse af projektet finder sted inden udgangen af 1996, hvilket forfatteren, marinehistoriker, fhv. museumsinspektør ved Orlogsmuseet, cand. phil. Ole Ventegodt, har givet udtryk for vil kunne lade sig gøre, da han pr. 1.januar 1995 går fra hel- til halvdagsansættelse ved Gyldendal og således fra denne dato kan fortsætte arbejdet med monografien.

Der er fra Kaptajn A. Trolles Legat givet tilsagn om støtte til udgivelse af en dansk/engelsk udgave med 50.000 kr. fordelt over årene 1995 og 1996. Endvidere har man fra Den Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse fået tilsagn om, at der vil blive set positivt på en fornyet ansøgning om økonomisk tilskud til trykning af bogen.

Til Arktisk Instituts bogsamling er indkøbt tre antikvariske bøger, og Arktisk Institut har fra Troiles legat modtaget 10.000 kr. til yderligere indkøb i 1995.

Arktisk Institut har af baron Niels Rosenkrantz købt et maleri fra indlandsisen, som formodes at være malet af marinemaleren Jens Erik Carl Rasmussen. Maleriet er efter aftale med overkonservator Ole Alkærsig transporteret til bevaringsafdelingens malerisektion på Nationalmuseet i Brede, hvor man har vurderet, at en restaurering af maleriet vil kunne udføres for ca. 25.000 kr., og at arbejdet kan påbegyndes i begyndelsen af april 1995. Til dette formål har Arktisk Institut modtaget 25.000 kr. fra Trolles Legat.

Efter henvendelse fra Ammassalik kommune blev Arktisk Instituts publikation nr. 1 "Angmassalik - itsaq - i gamle dage" genoptrykt i et antal af 500 stk., der alle er solgt til kommunen.

Arktisk Instituts tre andre publikationer om henholdsvis Thule, Holsteinsborg og Skindbåde er alle udsolgt.

Der er over fotosamlingens albummer udarbejdet en liste, som skal indgå i det katalog, der arbejdes på vedrørende arkivet.

Arktisk Institut har i mange år været i besiddelse af en film, produceret i 1940 i Tyskland i anledning af 60 året for Alfred Wegeners fødsel:

"Deutsche Gronlandexpedition Alfred Wegener 1930/31".

For at sikre den for eftertiden har AI ladet den overspille til video.

Arktisk Institut har fået henvendelse fra journalist Janni Andreassen om eventuelt samarbejde vedrørende udstilling af Harald Moltkes nordlysbilleder, som findes på Meteorologisk Institut.

Arktisk Institut har med østgrønlandske snebriller som forlæg fået udarbejdet et logo.

Der forhandles fortsat med Dansk Polarcenter om muligheden for en digitalisering af billedarkivet med tilhørende registrering af Arktisk Instituts billedarkiv.

Instituttet har ydet sekretariatsbistand til Scoresbysundkomiteens østgrønlandsfond, Ejnar Mikkelsens Mindefond, Kaptajn A. Trolles Legat til Minde om Danmark-Ekspeditionen 1906-08 samt Dansk-Grønlandsk Kulturfond.

Arktisk Institut sluttede driftsåret med et overskud på 9.704 kr. Instituttets egenkapital udgjorde ultimo 1994 68.363 kr.

København, den 28. april 1994

Grethe Knutzen